

Šesť priateľov. Šesť podozrivých.
Jeden víkend na objasnenie vraždy.

KRVAVO ČERVENÉ PÍSMENÁ

ALEX PAVESI

ALEX PAVESI

KRVAVO
ČERVENÉ
PÍSMENÁ

LEX PAVESI
Ink Ribbon Red

Copyright © 2024 by Alex Pavesi
All rights reserved
Translation © 2025 by Alexandra Ruppeldtová
Designed by Jon Kennedy (PRH UK)
Cover illustration © Shutterstock
Slovak edition © 2025 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0267-8

*Venujem
senzačnému kocúrovi Baileymu,
ktorého zabil lymfóm,
kým som písal túto knihu,
a jeho bratovi Lewisovi, ktorý sa
dva mesiace pred jej dokončením
dožil šestnástich rokov.
Mohol by si mi vrátiť kreslo, Lewis?*

Poznámka autora

Hlavné udalosti opísané v knihe sa odohrávajú počas predĺženého víkendu na konci mája roku 1999. Do deja sú zakomponované príbehy, ktoré v jeho priebehu vytvorili jednotlivé postavy.

PRVÁ ČASŤ

Smrť

PONDELOK

31. máj 1999

Vyhliadková trasa

„Nemysli si, že som zlý človek...“

Víkend sa začal nádejne, ale skončil sa príšerne ako vždy. Anatol úkosom fľochol na Janiku, čakal na reakciu. Nevdojak skrútol volant smerom k nej. Auto zvalcovalo porast, ľavé predné koleso prešlo po okraji priekopy. Anatol sa opäť sústredil na cestu. Nikdy nebol ktovieaký dobrý šofér. Mykol plecom, strhol riadenie a rozprával ďalej. „V poslednom čase som akýsi nesvoj, chápeš? Neviem sa sústrediť.“

Janika neodpovedala, len diplomaticky prikývla. Pozorovala krajinu, za bočným oknom sa mihali žlté polia, kopce v opare, bledá obloha. Poťahovala si konce rukávov na svetri. Odkedy nasadli do auta, neprehovorila ani slovo. Zdalo sa jej rozumnejšie mlčať.

„Žijem ako vo sne,“ pokračoval Anatol. Roztiahol prsty na pravej ruke a cez medzierky sa díval na cestu. Za nechtami mal hrubú vrstvu špiny. „Keď ti zomrie niekto blízky, tak to tebou otrasie. S takou náhlou zmenou sa nedá rýchlo vyrovnať. Nemôžeš uveriť tomu, čo sa stalo, vieš?“

Na posledný májový deň bolo nezvyčajne chladno.

Anatol mal narodeniny. Tridsiate. Všade naokolo sa prevažovala hustá ranná hmla, tráva z nej vytrčala priam strašidelne.

„Ak nemôžeš uveriť, tak na ničom nezáleží. Nerozlišuješ, čo je správne a čo nie, človek robí veci, ktoré by za normálnych okolností nerobil. Hovorí veci, aké by inak nehovoril. Ak sa ti zdá, že som sa celý víkend správal čudne, toto je dôvod.“

Bol pondelok ráno. Voľný deň, bankové prázdniny. Janika strávila s partiou predĺžený víkend u Anatola. Teraz ju viezol na vlak v starom tmavozelenom kabriolette. Bol to veterán s natrhnutou a ošúchanou vinylovou strechou. Aj keď dieru zalepil páskou, vnikal dnu studený vzduch.

„Neviem, či sa vyjadrujem dosť zrozumiteľne...“

Spomalil, vyhodil smerovku na znamenie, že chce odbočiť z hlavnej cesty na vedľajšiu – takú úzku, že na nej nemalaťovali biele vodorovné značenie. Pustil volant a čakal, kým prejdú protiidúce autá.

„Lenže žiaľ mení podoby,“ rozprával ďalej. „Dnes sa prejavuje takto, zajtra inak. Raz máš pocit viny, inokedy ľútosti. Prípadne smútku. Ale najčastejšie je to šok.“ Pred piatimi týždňami zomrel Anatolovi otec. Nečakane. „Nehľadám výhovorky. Mrzí ma, ak som včera reagoval bezočivo alebo podráždene. Ale proti výkyvom nálady nič nezmôžeš. Raz pochopíš, Janika, keď prídeš o niekoho blízkeho.“

Nepretržite sa popri nich mihali autá rôznych značiek a farieb. Janika sa pozrela napravo ponad Anatolovo plece. Cesta, na ktorú mali odbočiť, zdanlivo nikam neviedla. Nesmerovala na ňu žiadna značka a na jej konci

nebolo nič vidieť. Len na horizonte splývali dva rady hustého krovia, ktoré ju lemovali po oboch stranách.

„Anatol,“ osmelila sa konečne Janika, „kam ideme?“

„Žiaľ,“ pokračoval v emotívnom prejave, „žiaľ je zvláštna zmes viny, ľútosti a zdesenia. To sú tri hlavné zložky.“

„Kam ideme?“ zopakovala.

Zrazu vznikla v hustej premávke medzera. Anatol dupol na plyn, no neskoro skrútol volant. Auto sa prehuplo do susedného pruhu, ale minulo odbočku a zakotvilo v páse poľnej trávy. Zaklial a zaradil späť. Poskočili dozadu, takmer vleteli pod prichádzajúce auto, len-len sa stačil opäť odpichnúť vpred. Nazlostený šofér hlasno zatrúbil.

„Tu máš dôkaz,“ vyhlásil Anatol. „Človek stráca rozvahu.“

„Tadiaľto sa nejde na stanicu,“ namietla Janika.

Anatol pustil rádio, aby odviezol jej pozornosť. Podarilo sa mu však naladiť len miestne správy. Prijímač príšernej šušľal, radšej ho vypol. „Na figu príjem.“

„Kam odbočuješ, Anatol?“ naliehala.

„Neboj sa, volím vyhliadkovú trasu,“ ukázal do diaľky, kde nič nevideli. Priestor pred nimi – nepopísaná stránka. „Na konci zahneme doľava. Určite si sa už tadiaľto viezla.“

Janika sa pozrela cez bočné okno. Pomedzi konáre vysokého hustého živého plotu bolo vidieť len zelené polia a nad nimi sivú hmlu.

„Žiadna vyhliadka tu nie je.“

„Bola by, za krajšieho počasia.“

Janika sa obzrela, dúfala, že cez zadné okno zbadá iné auto, ktoré odbočilo za nimi. Ale rovnako ako vpredu ani tam nikde nikoho. „Stanica je iným smerom, Anatol.“

„Dostaneme sa tam. Možno nejdeme najkratšou cestou, ale rozhodne krajšou.“

Pozrela sa na hodinky. „Vlak odchádza o desať minút.“

„O dvanásť,“ opravil ju. „Času dosť.“

„Nechcem ho zmeškať a rada by som si obsadila dobré miesto. Nemienim sedieť dve hodiny vo fajčiarskom vozni, trafil by ma šlak,“ naliehala zúfalo. „Vráťme sa, prosím ťa.“

Anatola jej priama výzva zaskočila. Zabubnoval prstami na volante, pokrútil hlavou. „Poviem ti teda pravdu, Janika. Kašlem na vyhlíadku, potrebujem si odskočiť. Niekde tam vpredu budem musieť zastať. Zdržíme sa len krátko.“

Opäť ukázal niekam do diaľky. Mal hrubé silné prsty a veľké ruky tvorili hádam osminu jeho takmer dvojmetrovej výšky. V malom aute bol doslova vtlačený, hlavou vydúval vinylovú strechu ako tyč prostriedok stanu.

„Neboj sa, švihnem si,“ dodal.

Janika sa opäť obzrela. Odbočku, ktorou sem zamierili, už nebolo vidieť. „Vydrž, na stanici je WC,“ navrhla.

„Bude to raz-dva, uvidíš. Kúsok pred nami je lesík, vedie k nemu poľná cesta. Nikto tadiaľ nechodí, je to súkromný pozemok.“ Potmehúdsky sa uškrnul. „Záchod v prírode.“

Auto sa opäť nebezpečne obtrelo o konáre, nezrelé černice zabubnovali na skle.

„Anatol,“ napomínala ho, „ty predsa môžeš vydržať, ale ja vlak nezadržím.“

„Nezmeškáš ho, Janika. Pozri, aké je mizerné počasie, určite nepríde načas.“

„Nemôžeš vedieť,“ zvýšila hlas, kŕčovito zvierala kľučku na dverách. „Nechcem riskovať, nechcem ísť do lesa!“

„Prepáč, mohlo by mi ublížiť, keby som si neuľavil. Mám to od detstva, hotové prekliatie. Výška dva metre, ale mechúr veľkosti citróna. Vybavím to rýchlo, zdržíme sa najviac deväťdesiat sekúnd. Stopoval som si to, keď som bol malý, chalani robia také veci. Aj keď som tuším nikdy nebol malý.“

„Anatol, ak sa hneď neotočíš, otvorím dvere a vyskočím,“ zanovito trvala na svojom. Hrozilo, že konflikt sa vyostří. V kruhu priateľov mala povest' plachého dievčaťa, no vedela byť tvrdohlavá. Kričala väčšinou len vtedy, keď argumentovala, alebo keď niekoho karhala.

„A to ti pomôže, aby si sa dostala na stanicu?“ usmial sa Anatol. „Čo batožina, mám ju vyhodiť za tebou?“

„Je mi jasné, čo si urobil.“

Odkedy nasadli do auta, Anatol sústavne klamal. Nie, touto cestou ešte nikdy nešli, pamätala by si ju. Nevedie na stanicu, tá je dolu z kopca, a oni idú stále hore. Pred desiatimi minútami, keď odchádzali z domu, bol Anatol na toalete. Postávala obutá pri dverách a počula cŕkanie aj splachovanie. „Viem všetko.“

Na to, že ho zmáhal žiaľ, reagoval dosť búrlivo.

Hrdelne sa zasmial. „Čo, prosím ťa?“ zapochyboval.

Janika sa medzitým načiahla, nenápadne mu vyplla bezpečnostný pás, pracku držala pevne v dlani. Čakala na vhodnú chvíľu.

„Si vrah, Anatol.“

Na rovnom úseku pustila pás. Vystrelil a švihol Anatola do brucha. „Čo do...?“

Zachytil uvoľnený koniec, pozrel sa naň. Vždy mu pripomínal psa – kovová papuľka, plastové uši. Keď zdvihol zrak, zistil, že Janika sa zmocnila volant, nakláňala sa cez

jeho sedadlo. Kým stihol predvídať jej úmysel, strhla auto k mohutnému gaštanu vedľa cesty.

„... riti!“

Kabriolet preletel ponad úzku priekopu, nadskočil pol metra a vrazil do stromu. Anatola vymrštilo dopredu. Uvoľnený bezpečnostný pás mu uviazol na pravom pleci a otočil ho, takže spánkom a čeľusťou dopadol na volant, väčšinu nárazu schytali väzy. Kolená sa mu zakliesnili pod palubnou doskou, ľavá ruka vystrelila a prerazila predné sklo.

Auto opísalo štvrt kružnice okolo kmeňa. Janiku hodiť nabok, rukou a plecom vrazila do dverí, hlavou do bočného okienka. Mala pocit, akoby sa jej išli pretrhnúť svaly na krku.

Kabriolet zastal kolmo na cestu. Janika sa s námahou otočila k Anatolovi, adrenalín jej pomohol prekonať bolesť. Ležal s hlavou na volante, temenom k nej, ľavá ruka nehybne spočívala na palubnej doske v neprirodzenej polohe. Z brady mu na kolená kvapkala krv. Nevedela, či žije, alebo je mŕtvy. Skúmala zrakom jeho široký chrbát, položila mu ruku medzi lopatky, no necítila, či dýcha. Skúsila nahmatať pulz – márne. „Dočerta,“ šepla.

Teraz sa ona pozrela na svet pomedzi prsty a položila si otázku: Deje sa to naozaj?

Skutočne ho zabila?

NEDEĽA

30. máj 1999

Priateľstvo všetko prekoná

V pondelok sa predĺžený víkend skončil Anatolovou smrťou, ale udalosti, ktoré k nej viedli, sa spustili večer predtým – na jeho tridsiate narodeniny.

Bola nedeľa 30. mája 1999, deň pred bankovými prázdninami, dva dni pred začiatkom leta a sedem mesiacov pred koncom tisícročia, keď sa mnohí obávali konca sveta. Anatol pozval priateľov na oslavu k sebe do Wiltshiru tak ako každý rok od svojej dvadsiatky. „Nijaké blahoželania, nijaká torta, nijaké darčeky, nijaký spev a predovšetkým nijaké pripomínanie, ako čas letí.“

Po desiatich rokoch mal byť tejto tradícii koniec.

„Viem, čo si o mne všetci myslíte...“

Anatol hľadal slová. Postával v strede obývačky, ostatní sedeli okolo neho približne v kruhu. Boli štyria: Janika, Phoebe, Dean a Maya. Anatol sa nad nimi týčil ako stĺp dymu stúpajúci z táboráka. „Je výhodné priateľiť sa so mnou, lebo mám veľký barak na vidieku.“

Izba bola zariadená podobne ako iné ponuré staré domy – masívny nábytok, kozub, pri stenách a na stenách rozličné starožitnosti. Maya bola rozvalená na klasickej

bordovej koženej pohovke, Dean si hovel na zelenom zamatovom gauči oproti, Phoebe sedela vzpriamene vedľa neho. Medzi nimi stál dlhý konferenčný stolík, na jeho konci trónila na zemi Janika. Anatol stál rovno pred ňou.

„Som zámožný hostiteľ,“ pokračoval. „Spočiatku som bol otravné zrnko piesku v mušli, z ktorého v konečnom dôsledku vznikla perla v podobe nášho kamarátstva. Ale už nie som bohatý. A toto vlastne nikdy nebol môj dom.“

Anatolov otec obchodoval so starožitnosťami a syn ho nasledoval. Preto bola obývačka plná ťažkého starého nábytku. Oproti kozubu stála červená lesklá komoda, pri dverách dve vysoké orientálne vázy, kozubovú rímšu zdobili rôzne kované časti konského postroja, oproti oknu viselo takmer slepé zrkadlo, na jednej stene niekoľko zvieracích paroží aj s kusmi vybielenej lebky – vyzeralo to, akoby boli zapichnuté do kusa žuvačky. Starému televízoru prisúdili miesto v kúte, kde naň určite nemohol nikto pozeráť, tienila ho bronzová lampa.

„To znamená, že som zas len otravné zrnko piesku,“ dokončil.

Janika si založila ruky, potlačila nutkanie odporovať mu. Mala pocit, že v ten večer už povedala dosť.

„Anatol!“ ozvalo sa rázne. Phoebe sedela vedľa Janiky, v očiach sa jej zračil nesúhlas. Bola učiteľka – povolaním aj povahou. Často sa správala, akoby bola jediná dospelá v miestnosti. „Zrnko piesku je špina a to si o tebe nikto nemyslí. Nič také sme nepovedali. Nevymýšľaj si a nehádž to na nás. Celý víkend sme hrali tvoju hru. Písali sme, čo si od nás žiadal. Ak je tu niekto zrnko v mušli, tak ja, lebo som dala väčšinu z vás dokopy.“

Stretli sa na univerzite. V prvom ročníku bývala Janika vedľa Phoebe; Maya a Phoebe vyrastali spolu v jednom mestečku v Essex; Anatol natrafil na Phoebe, keď sa uchádzal o rolu v školskom predstavení hry *Šesť postáv hľadá autora* a ona mu asistovala. Dean bol Anatolov kamarát a s Phoebe sa zoznámili na večierku po premiére, neskôr sa oženil s Phoebinou sestrou Yulie.

„Kto je teda perla?“ Maya sa naťahovala na bordovej pohovke ako mačka. Ako výtvarníčku ju nezaujímal ani tak svet, skôr jeho interpretácia. „Prepáčte,“ dodala, „nepočúvala som.“

Dean si vzdychol a zaboril sa hlbšie do čalúneného gauča. Stavebný inžinier, pracoval na správe diaľnic. Nevýbojná povaha, bytostne neznášal konflikty. Posunul si okuliare ku koreňu nosa. „Nezdá sa vám, že sme všetci dosť popili?“

Od rána chýbal šiesty do partie – Marcin. Mal výnosné zamestnanie vo finančnej sfére. Najbohatší spomedzi nich, dokonca bohatší než Anatol, hoci vyrastal v oveľa skromnejších pomeroch. Keď sa ráno zobudili, nebolo ho.

„Viem, čo si o mne všetci myslíte,“ zopakoval Anatol, nedbal na predchádzajúce výhrady. „Keď zajtra odídete, podľa mňa sa už nikdy neuvidíme. Keď predám dom, vykašlete sa na mňa. Priateľstvo prekoná všetko, len zmenu nie.“

„Čo si teda o tebe myslíme?“ pokrútila hlavou Phoebe.

„Že som zabil svojho otca.“

Vtom zazvonil telefón.

Anatol, celý šťastný, že má zámienku uniknúť, vybehol do haly pod schody a zdvihol pevnú linku.

„Haló,“ šepol bez dychu do slúchadla.

„Anatol?“ ozval sa tichý ženský hlas. Zdal sa mu povedomý, no nevedel ho zaradiť. „Chvalabohu, že som sa dovolala. Stalo sa niečo hrozné.“

„Kto je tam? Čo sa deje?“ spýtal sa.

„Marcin,“ odvetil hlas. „Marcin je mŕtvy.“

TRI TÝŽDNE PREDTÝM

7. máj 1999

Smútočné ponožky

Ešte predtým sa však konal pohreb. Anatolov otec Augustin zomrel päť týždňov pred Anatolovými tridsiatymi narodeninami. Pochovali ho o dva týždne nato v jedno chladné predpoludnie začiatkom mája.

Vzdych v ošarpanom kostolíku voňal kameňom. Dean, Anatolov najlepší kamarát, sa utiahol dozadu, mal na sebe strohý čierny oblek, na nohách čierne topánky. Anatol sedel niekoľko radov pred ním. V priestore zneli tlmené hlasy, no oni dvaja mlčky čakali na obrad. Anatol nemo upieral zrak na vitrážové okná, Dean si krátil čas tým, že sa snažil rozhojdať drevenú lavicu, až ho rozboleli lýtká. Mal pre seba celý rad, jeho žena Yulie si odmietla vziať deň voľna v práci a ostatní priatelia zrejme takisto. Keď vošiel, nevidel nikoho známeho, len Anatola. Ani Deanovi sa sem veľmi nechcelo ísť, ale bolo mu trápne odmietnuť, keď ho Anatol nedávno pozval, nevedel si napochytro vymyslieť prijateľnú výhovorku.

„Samozrejme,“ povedal vtedy, „rád prídem.“

Aspoň bude mať chvíľu pokoj od Yulie. Keď si Dean vystrel nohy, aby uvoľnil svaly, trochu sa mu vyhnuli no-